

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă timbrul posta

SUMAR

Activitatea parchetului general dela Inalta Curte de casație.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea I:* Nae Decu Sârbu cu Gh. Decu Sârbu și alții. — Ministerul domeniilor cu Ghiță Teodorini.

Curtea de apel din București, secțiunea II: Alexandrina I. Calistrat, ca tutoare legală, cu St. Gheorghiu.

Curtea de apel din București, camera de punere sub acuzare: Ministerul public cu Costică Andreescu, zis Gogoșaru. — *Observație de S. R.*

ACTIVITATEA PARCHETULUI GENERAL

dela Inalta Curte de Casație

(Raportul No. 1 din 2 Ianuarie 1913, adresat de d-l procuror general al Inaltei Curți de casație și justiție d-lui Ministru de justiție).

Domnule Ministru,

Încă dela venirea noastră în capul parchetului general al Inaltei Curți, am căutat să ne asigurăm dacă legea se aplică de către instanțele de fond, în spiritul și litera ei.

În acest scop — uzând de dreptul ce ne acordă art. 12 din legea organică a Curții de casație și justiție, art. 42 din legea de organizare judecătorească și art. 444 pr. pen. — am atacat, în interesul legii, toate hotărârile și actele judecătorești, de care am putut lua cunoștință că erau contrarii legilor sau în cari am constatat o rea interpretare a legii.

Iată, în ordinea cronologică, recursurile făcute de noi și modul cum ele au fost rezolvate de Curte.

1. Curtea de apel din Iași, secțiunea II, prin deciziunea penelă cu No. 378 din 11 Mai 1910, achi-

tase pe Froim Fischer, care, ca arendaș al moșiei Hoceni-Barboși, dedese ca hrană muncitorilor după moșie varză alterată, pește și măslina putrede improprii alimentațiunei, sub cuvânt că legea și regulamentul sanitar ar viză numai pe comercianții cari pun în consumație publică alimente și băuturi striccate, iar nu și pe particulari.

Am dovedit însă Curței că, deși legea a avut în vedere, în prim rând, pe comercianți, n'a exclus pe particulari, și am invocat art. 5 din regulamentul asupra privigherei sanitare, care e conceput în termeni generali, și art. 175 din legea sanitară, care printr'unul din alineatele sale, supune la penalitate nu numai pe fabricanți și comercianți, ci și pe persoanele private cari vor călca prescripțiunile legii și regulamentelor făcute pe baza ei.

Inalta Curte, secția II, în complectul ei de divergență, prin deciziunea No. 3101 din 19 Octombrie 1910, a casat această deciziune. Curtea se întemeiază pe art. 118 și 121 din regulamentul de privighere sanitară și pe art. 155 și 175 din legea sanitară, punând în evidență: că din întreaga economie a legii și regulamentului citate, rezultă neîndoios că s'a avut în vedere nu numai fabricarea și vânzarea de către comercianți a alimentelor striccate vătămatoare sănătăței publice, dar și întrebuintărea lor pentru consumațiunea publică de persoanele cari nu fac comerț; că, dacă aceste persoane nu fac comerț prin alimentele date, vatămă însă sănătatea oamenilor de serviciu sau a muncitorilor ce întrebuintează, și astfel sunt răs-

punzătoare, conform lezei sanitare, pentru întrebuințarea de asemenea alimente stricate; că, faptul de a da muncitorilor întrebuințați la exploatarea unei moșii alimente necesare pentru hrana lor, constituie o punere în consumație publică a acelor alimente; că, dar, numai prin exces de putere și prin violarea textelor citate din legea sanitară și regulamentul ei, Curtea de apel a achitat pe Froim Fischer de contravențiunea ce i se impută.

2. Curtea de apel din Galați secția II prin deciziunea comercială cu No. 23 din 2 Mai 1909 omologase concordatul amical sau de unanimitate intervenit între făliții Frații Kirchen și creditorii lor, concordat prevăzut de art. 845 c. com.

Se știe că în materie de faliment sentințele tribunalului sunt executorie și ele nu sunt supuse opozițiunei sau apelului decât în cazurile anume prevăzute de lege.

Am susținut în prim rând că sentința tribunalului care respinsese omologarea nu era susceptibilă de apel, că Curtea și însușise o competență pe care legea nu i-o da și am invocat violarea art. 944 combinat cu art. 845 c. com.

În caz când Inalta Curte ar fi trecut peste acest motiv, invocam greșita interpretare a art. 845 c. com și excesul de putere.

Curtea de apel făcea o distincțiune, după cum concordatul a intervenit înainte sau după verificarea creanțelor, recunoscând în primul caz că trebuie să participe toți creditorii arătați prin registre și bilanț, iar în cel de al doilea caz numai cei verificați și admiși.

Am susținut că această distincțiune e arbitrară, căci nu rezultă din lege. Intr'adevăr, din moment ce legea permite ca concordatul amical să poată fi încheiat în orice stare a procedurii falimentului, el putea avea loc și înainte de verificarea creanțelor și prin urmare chiar a doua sau a treia zi după declararea falimentului când nu există alt criteriu după care să se poată ști cine sunt creditorii, decât registrele și bilanțul falitului.

Apoi distincțiunea ce făcea instanța de fond era și periculoasă, căci un falit de rea credință n'avea decât să-și creeze creditori fictivi, să contesteze pe adevărații săi creditori și a doua zi să închee cu

cei dintâiu un concordat amical, să se repună în capul afacerilor, să lichideze tot ce are și când creditorii contestați vor ajunge să-și valorifice creanțele lor să nu mai găsească nimic din ce să se poată despăgubi.

Inalta Curte secțiunea III-a prin decizia No. 52 din 2 Februarie 1911, dată tot în complect de divergență, admitând modul nostru de a vedea, a casat această deciziune stabilind: că sentința tribunalului care se pronunțase asupra omologării concordatului amical nu era susceptibilă de apel, că Curtea intrând totuși în cercetarea pricinei și a însușit o competență pe care nu o avea dela lege, săvârșind cu motivul acesta un exces de putere și o violare de lege; că un asemenea concordat, care se poate acorda cu o cotă or cât de mică spre deosebire de concordatul judiciar, nu putea fi încheiat decât cu unanimitatea creditorilor falitilor, adică a tuturilor celor arătați prin registrele și bilanțul falitului sau cari ar rezulta din lucrări, indiferent de epoca la care intervine un asemenea concordat — afară de creditorii definitiv respinși, întrucât legiuitorul nu a făcut nici o distincțiune în astă privință între cazul când concordatul se încheie înainte sau după verificarea creanțelor; că, dar, nu puteau fi înlăturați dela votarea concordatului creditorii contestați, cum hotărâse Curtea de apel, cât timp contestațiunile erau pendinte și ei nu fusese în mod definitiv înlăturați dela masa falimentului printr'o hotărâre definitivă.

3. Administrația Casei Școalelor, ca ori ce proprietar de moșie, arendase, nu prin bună învoială, ci prin licitație publică, cum prescrie art. 29 din legea asupra învățământului primar și normal primar, zece hectare pământ, aparținând școlii din cătunul Făgărașul-Nou, pendinte de comuna Urumbei județul Constanța, lui Vasile Roman care oferise prețul cel mai avantajos de 28 lei 10 bani pe hectar.

După cererea arendașului, judecătoria rurală Urumbei, ocolul Hârșiova (azi Casimcea), prin cartea de judecată civilă cu No. 11 din 16 Septembrie 1909, întemeindu-se pe art. 52 din legea învoelilor agricole, a redus însă acest preț la 18 lei pe hectar, cât se fixase de comisiunea regională, considerând contractul de arendare intervenit între Casa Școalelor și V. Roman ca o învoială agricolă și afirmând că prin art. 115 din legea învoelilor agricole, art. 29 din legea asupra

învăţământului primar şi normal primar ar fi fost abrogat.

Pentru că din întreaga economie a legii pentru învoeli agricole rezultă că această lege se ocupă şi regulează numai raporturile dintre proprietarii sau arendaşii de moşii şi ţăranii muncitori de pământ aflaţi pe moşie şi cum arendarea pământului unei şcoale rurale prin licitaţie publică, nu poate fi privită ca o învoială agricolă în sensul legii, am atacat această carte de judecată pentru că ea violă făţiş art. 29 din legea învăţământului primar şi normal primar, art. 969 c. civ. şi art. 1,52 şi 115 din legea învoelilor agricole, judecătorul însuşindu-şi atribuţiuni peste competenţa sa şi comiţând astfel şi un exces de putere.

Inalta Curte secţia I-a a admis modul nostru de a vedea, şi prin decisiunea cu No. 206 din 15 Martie 1911 a casat această carte de judecată, stabilind : că arendarea pământului, proprietatea unei şcoale rurale, chiar mai mic de 20 hectare, nu poate fi privită de cât ca o arendare de moşie propriu zisă, iar nici de cum ca o învoială agricolă în sensul legii, pentru că ea se face prin licitaţie publică, în conformitate cu art. 29 din legea asupra învăţământului primar şi normal primar, articol pe care nu l a putut abroga art. 115 din legea învoelilor agricole care nu se referă decât la legile şi dispoziţiunile atingătoare de învoeli agricole şi executarea lor, contrarii legii învoelilor agricole, iar nici de cum la modul cum are a se arenda pământurile şcoalelor rurale ; că, dar, judele de ocol nu putea să reducă preţul arendeii eşit la licitaţie la preţul fixat de comisia regională şi că așa cum a judecat a trecut peste atribuţiunile ce i s'au dat prin legea învoelilor agricole, întru cât a anulat un contract care nu intră în prevederile acestei legi, comiţând în acelaş timp un exces de putere şi violând art. 29 din legea învăţământului primar şi normal primar şi art. 1,52 şi 115 din legea învoelilor agricole.

4. Curtea de apel din Bucureşti secţia I-a prin decisiunea corecţională No. 37 din 21 Ianuarie 1912 a apărât de verice penalitate pe exploatatorul Spiridon Popovici care tăiasă o pădure supusă regimului silvic, fără ca mai întâiu să se fi făcut amenajamentul impus prin lege. Curtea motiva că nu era suficient publicarea prin Monitorul Oficial că pădurea era supusă regimului silvic, ci că trebuia încă să se fi adus şi personal la cunoştinţa părţii că pădurea era supusă

regimului silvic, întemeindu-se pentru aceasta pe art. 11 din regulamentul vechiului cod silvic.

Am atacat această decisiune pentru rea interpretare a legii, căci atât art. 3 şi 11 din vechiul cod, cât şi art. 1 şi 18 din noul cod silvic nu cer pentru pădurea supuse de drept regimului silvic fie că ar aparţine statului, persoanelor juridice sau particularilor — ca tabloul întocmit de consiliul tehnic al pădurilor, potrivit art. 15, să fie adus şi la cunoştinţa părţilor, ci numai ca el să fie publicat prin Monitorul Oficial.

Cazul prevăzut de art. 11 din regulament, pe care se întemeia Curtea, prevede cu totul alte ipoteze.

Sunt păduri particulare care nu sunt supuse, în ce priveşte cultura şi tăerea, la nici o restricţiune, dar pe cari proprietarul voeşte a le supune regimului silvic. In acest cas legea, prin art. 17 din vechiul cod silvic, prevedea ca să se elibereze proprietarului un act de recunoaştere că pădurea sa este şi rămâne supusă regimului silvic.

Se mai poate întâmpla ca un proprietar să creadă că rău a fost supusă pădurea sa regimului silvic şi să facă contestaţie la tabloul publicat în Monitor, caz prevăzut de art. 16 din vechiul cod şi art. 18 partea finală din noul cod silvic.

In aceste cazuri, pentru că se dă loc la verificări în localitate pe contul contestatorului, decisiunea definitivă ce se va da trebuie adusă la cunoştinţa contestatorului.

Inalta Curte secţia II-a, după divergenţă, prin decisiunea cu No. 1503 din 5 Iunie 1912 a casat decisiunea Curţii de apel stabilind : că dispoziţia din art. 11 regulament e privitoare numai la contestaţiile ce s'ar face la tabloul întocmit de consiliul tehnic şi cum, în speţă, nu eră vorba de o asemenea contestaţie, publicarea aceluşi tablou prin Monitorul Oficial eră suficientă pentru a aduce la cunoştinţa tuturilor pădurile supuse regimului silvic, — că, în ipoteza când dispoziţia art. 11 din regulament n'ar privi numai contestaţiile făcute la tablou, Curtea găseşte că ea ar adăoga la lege o formalitate pe care legea nu o cere şi de aceea nu poate fi ţinută în seamă, — că dar numai printr'o greşită interpretare a legii şi a art. 11 din regulament Curtea de apel a stabilit că punerea sub regimul silvic a pădurei trebuia încunoştiinţată şi personal inculpatului în afară de publicarea prin Monitorul Oficial.

5. Curtea cu jurați din județul Ilfov se găsea sesizată, conform art. 226 pr. civ. printr'o plângere directă a d-lui M. Cerkez, personal și ca reprezentant al societății „Cerkez & Co.“, din Chitila, care, crezându-se calomniat printr'o serie de articole apărute în ziarul „Viitorul“ în cursul lunelor Iunie, Iulie și August 1912, a indicat ca autori ai articolelor în-criminate pe George D. Bibescu și pe locotenenții Adamovici Eugeniu și Zorileanu M. Constantin.

După art. 24 și 105 din constituțiune, delictele de presă se judecă de juriu, care se pronunță chiar asupra despăgubirilor civile, iar acțiunea publică, odată deschisă, trebuie să ia sfârșit printr'o hotărâre în ultimă instanță prin care să se pronunțe sau condamnarea, sau absolvirea sau achitarea.

Pentru că inculpații au tăgăduit a fi ei autorii articolelor în-criminate și pentru că reclamantul n'a voit să pună în cauză nici pe C. Ștefănescu care 'și luă răspunderea, nici pe girant, nici pe editor, Curtea prin decizia No. 71 din 6 Octombrie 1912 a respins acțiunea ca rău îndreptată împotriva inculpaților, fără a o mai supune judecăței juriului.

Am atacat această deciziune pentru exces de putere și violarea art. 24 din constituțiune și a art. 10 pr. pen. și Inalta Curte secția II-a prin deciziunea cu No. 3176 din 5 Decembrie 1912 a casat deciziunea citată a Curței cu jurați Ilfov, stabilind : că Curtea nu putea, fără a viola art. 24 din constituțiune și art. 10 pr. pen., să respingă acțiunea ca rău îndreptată împotriva inculpaților, întrucât reclamantul declarase că nu voește să introducă în cauză pe C. Ștefănescu care se dădea de autor al scrierilor calomnioase, ci că menține în cauză ca autori pe cei indicați de dânsul ; că, dar, numai juriul era chemat, în această materie, să se pronunțe asupra cui cade răspunderea delictului.

Aceste cinci recursuri fiind, domnule ministru, făcute numai în interesul legii, casarea lor este pur doctrinală și nu poate nici să vatăme, nici să profite părților. Recursurile de acest fel sunt însă fondate, ca toate recursurile în casație, pe utilitatea de a asigura pe tot teritoriul țării unitatea de legislațiune prin unitatea de jurisprudență.

De aceia am crezut că e bine să vi le comunic pentru ca, prin circulări adresate diferitelor instanțe

judecătorești, să li se aducă la cunoștință, spre a ști — când cazul s'ar mai presenta — care e jurisprudența Inaltei Curți și a se evita cu modul acesta de a se mai pronunța hotărâri casabile.

Bine-voiți vă rog, domnule Ministru, a primi asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Procuror-general, **SC. POPESCU.**

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 15 Iunie 1912

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Nae Decu Sârbu cu Ghiță Decu Sârbu și alții

APEL.—SEMNAREA LUI DE CĂTRE O ALTĂ PERSOANĂ DECÂT APELANȚUL — NECOMUNICAREA CĂRTEI DE JUDECATĂ.— RATIFICARE.— ART. 74 ȘI 316 PR. CIVILĂ ȘI 92 LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOALE.

Termenul de apel contra unei cărți de judecată dată în lipsă, începând a curge dela data comunicării, urmează că în lipsa unei asemenea comunicări, apelantul este în termen să ratifice orcând înaintea tribunalului apelul făcut înainte de comunicarea cărții de judecată și semnat de o persoană alta decât dânsul.

No. 512. — Casată, în urma recursului făcut de Nae Decu Sârbu, sentința tribunalului Ilfov, secția III, No. 758 din 1905, dată în procesul cu Ghiță Decu Sârbu și alții.

S'au ascultat: d-l avocat Al. Șonțu, în desvoltarea motivelor de casare ; d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului II de casare :

«Tribunalul a violat legea, și anume art. 316 pr. civilă și art. 92 din legea judecătorilor de pace, când ne-a anulat petiția de apel pe motivul că nu este semnată cu semnăturile proprii ale apelanților Nae Decu și Ghiță Decu, și că aceste iscălituri n'au fost ratificate în termenul legal.

«In adevăr, hotărîrea primei instanțe de fond, care a fost pronunțată în lipsa apelanților și care n'a fost nici opozată, nu ne-a fost comunicată nouă, apelanților, nici până în momentul pronunțării sentinței tribunalului pe care o atacăm cu acest recurs, deși este evident că nu începuse să curgă nici un termen, care să ne impiedice de a mai face vre-o ratificare de semnături, și apelanții au ratificat iscăliturile lor în mod legal și valabil, pentru că s'au prezentat în instanță fără să li se comunice hotărîrea în termenele fixate de judecată, și pe lângă aceasta, dăduse și procură avocatului lor Al. Șonțu, cu data legalizării din 16 Decembrie 1903, procură care se găsește și azi în dosarul cauzei și despre care vorbește tribunalul în sentință și, cu toate acestea, tribunalul găsește că nu este valabilă ratificarea făcută de apelanți

în aceste două moduri, și violând art. 316 pr. civilă și art. 92 legea judecătorilor de pace, ne anulează petițiunea de apel, și astfel fără să fim judecți în fond contradictoriu, la nici una din instanțele de fond, suntem în rizic de a ne perde pământul, la care avem singuri drept legal.

«Tribunalul a făcut o interpretare arbitrară, așa putea zice un abuz de putere, când a afirmat sau mai bine zis a motivat, cum că, deoarece din legalizarea copieii cărței de judecată scoasă la 27 August 1903, reese învedereat că aceea copie a fost comunicată apelanților, fără să se dovedească aceasta cu vreo chitanță de primire din partea noastră, sau cu vreun proces-verbal de predare, căci nu se putea dovedi acest lucru, deoarece noi am scos copie singuri, care a fost atașată la apelul nostru, spre a face apelul, atunci când numai întâmplarea a făcut să aflăm de o asemenea hotărîre, grăbindu-ne a ne descurca cât mai repede posibil pământul nostru de orice daraveri jignitoare.

«Mai motivează tribunalul tot așa de fără temeiu și atunci când zice că nu ne-am prezentat în instanță spre a ratifica apelul decât la 13 Februarie, adică cu mult peste termenul în care eram obligați să facem ratificarea apelului. Or, pentru noi nu începuse să curgă nici un termen și nici nu trebuia să se uite tribunalul numai la data legalizării hotărîrii scoasă de noi, ci și la data procurii aflată în dosar, ce apelanții o dăduse avocatului Al. Șonțu, spre a-i susține și reprezenta în proces, care procură eră cu o dată de legalizare mai veche de cât prezentarea noastră în instanță, deci încăodată nu mai eră nevoie a se face nici un calcul în această privință, de oarece nu eră nici o dovadă adusă de adversar că ni s'a comunicat cartea de judecată».

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul de Ilfov a anulat apelul făcut de recurentul Nae Decu Sârbu contra cărței de judecată No. 342 din 903 a judecătoriei de ocol Mostiștea, prin care s'a ordonat facerea împărțelei averii rămase pe urma defunctului Dumitru Sârbu, între recurent și ceilalți intimați, în calitate de nepoți de soră ai numitului;

Având în vedere că, se constată din această sentință, că intimații au cerut ca tribunalul să anuleze petițiunea de apel, pe motiv că nu este semnată propriu de recurent, care știe carte, ci prin punere de deget și de o altă persoană;

Că, recurentul s'a opus la această cerere și a susținut că apelul este ratificat de dânsul în termen, nefiind comunicată cartea de judecată apelată, atât prin procura ce a dat avocatului Al. Șonțu, ca să-l reprezinte în acest apel, cât și prin prezentarea sa în persoană, ca să-l susție înaintea tribunalului.

Că, însă, tribunalul a respins ca fiind făcută peste termen ratificarea făcută de recurent, pe motiv că la petiția de apel se află alăturată copie după cartea de

judecată apelată, care a fost legalizată și liberată în ziua de 27 August 1903;

Că, dela data acestei legalizări, care ține loc de comunicare, până la 10 Oct. 1904, când recurentul s'a prezentat înaintea tribunalului spre a ratifica apelul, a trecut termenul în care putea face apel, și prin urmare ratificarea e valabilă;

Considerând că, cartea de judecată fiind dată în lipsa recurentului, termenul de apel începe dela data comunicării copieii, potrivit regulilor prescrise de art. 74 proc. civilă; că, în speță, o asemenea comunicare nefiind făcută de intimați recurentului, acesta eră încă în termen să facă apel și prin urmare să ratifice în mod valabil apelul făcut de o persoană fără calitate;

Că, tribunalul judecând contrariu, pe motiv că formalitatea comunicării ar rezulta, în speță, din faptul că la petiția de apel se află alăturată o copie legalizată după cartea de judecată apelată și că dela data acestei legalizări începe termenul de ratificare, a săvârșit un exces de putere violând art. 306 aliniatul ultim proc. civilă;

Considerând că, tribunalul a violat și art. 92 din leg. jud. de ocoale din 1 Iulie 1896, aplicabilă la acea epocă, întru cât judecă că termenul de apel în contra cărții de judecată și prin urmare și termenul în care se face ratificarea, curge dela data legalizării copieii după acea carte, iar nu dela data comunicării ei, potrivit regulii de procedură civilă, cum cere formal acest text de lege.

Că, așa dar, motivul de casare se găsește întemeiat și cată să fie admis fără a mai cercetă motivul II de casare întemeiat pe neregularitatea cetației pentru ziua judecării apelului.

Pentru aceste motive, fără a mai discuta motivul I, casează.

Audiența dela 3 Octombrie 1912

Președința d-lui C. R. Manolescu, președinte

Ministerul domeniilor cu Ghiță Teodorini
SERVITUTE DE TRECERE. — PRESCRIPȚIE. — LEGEA CARAGEA. —
ART. 624 ȘI 1911 COD. CIVIL.

Servitutea de trecere fiind o servitute necontinuuă care, sub imperiul codului civil, nu se poate stabili decât prin titluri, nu poate fi dobândită prin prescripție, chiar dacă s'a început sub legea veche, întrucât nu se stabilește că termenul prescripției a fost împlinit sub imperiul acelei legiuri.

No. 669. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul agriculturii și domeniilor, sentința tribunalului

Vâlcea No. 140 din 1911, dată în proces cu Ghiță Teodoriu.

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Pretorian; d-l avocat M. Cristea, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat P. Poni, în combateri.

Curtea, delibeând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Violarea art. 1911 cod. civil.

«Tribunalul, prin sentința atacată cu recurs, crede că art. 1911 cod. civ. își are aplicațiunea și în cazul când ar fi vorba de o prescripțiune începută sub legiuirea veche (codul Caragea), chiar dacă legiuirea nouă (codul civil) nu mai admite acea prescripțiune. Astfel tribunalul, aplicând greșit art. 1911 cod. civ., crede că este destul ca prescripția să fi început sub legiuirea veche, codul Caragea, care, în partea II, cap. II, § 4, permitea prescripția unui drept de trecere prin 10 ani, pentru ca și sub codul civil să continue această prescripție, cu toate că codul civil nu permitea dobândirea unui drept de trecere pe fondul altuia prin prescripțiune, întrucât dreptul de trecere este o servitute incontinuuă. Art. 1911 cod. civil, atât după întreaga dectrină, cât și după jurisprudența stabilită, nu-și găsește aplicațiunea decât în cazurile în cari ar fi vorba de o prescripțiune care putea curge sub legea veche, dar care poate curge și în puterea codului civil, și atunci sensul art. 1911 este că condițiunile prescripțiunii în asemenea împrejurări vor fi stabilite de legea veche».

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul, pentru a respinge acțiunea prin care Statul cerea ca intimatul să fie obligat să nu mai circule la via sa pe potecile deschise în pădurea Statului Cernișoara-Simul, a constatat că intimatul mergea pe acele drumuri înainte de punerea în aplicare a codului civil actual, astfel că, conform art. 1911 din acest cod, după care prescripțiunile începute la epoca publicării acestui codice, se vor regula după legile cele vechi, servitutea de trecere în speță este dobândită prin exercițiul ei timp de 10 ani, conform art. 4, cap. II, legea Caragea;

Considerând că servitutea de trecere, fiind o servitute necontinuuă, că ea nu se poate dobândi sub imperiul actualului cod. civil decât prin titluri, iar nu și prin prescripțiune (art. 624 cod. civil);

Considerând că, în speță, tribunalul nu putea să hotărască că servitutea de trecere a fost dobândită prin prescripția de 10 ani, conform legii Caragea, decât dacă ar fi constatat că termenul prescripției a fost împlinit înainte de punerea în aplicare a codului civil actual;

Că, în adevăr, art. 1911 codul civil, care dispune că prescripțiunile începute la epoca publicării codului civil, se vor regula după legile vechi, are în vedere numai drepturi cari se pot dobândi prin prescripțiune și sub acest cod și pe care le lasă sub aplicațiunea legilor vechi în privința condițiunilor la care

sunt supuse acele prescripțiuni, ca termenul, efectele bunei credințe, etc.;

Că art. 1911 nu poate avea însă în vedere drepturi cari nu se mai pot dobândi prin prescripțiune sub legea nouă, oricare ar fi epoca la care a început prescripțiunea și pentru care nu se pot respecta decât drepturile dobândite, adică prescripțiunile împlinite tot sub imperiul legii vechi;

Considerând că astfel fiind, tribunalul admitând prescripția dreptului de servitute de trecere, invocată de intimat pe baza art. 4 cap. II din legea Caragea, pe motiv că acea prescripție a început înainte de punerea în aplicare a codului civil actual, fără să stabilească că termenul prescripțiunii a fost împlinit sub imperiul legii vechi, a comis un exces de putere și a aplicat greșit art. 1911 codul civil;

Că, prin urmare, motivul de casare este întemeiat și că să fie admis.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA II

Audiența deta 6 Noembrie 1912

Președinta d-lui St. Urlățeanu, consilier

Alexandrina I. Calistrat, ca tutoare legală, cu St. Gheorghiu.

FALIMENT. — MINOR. — CONTINUAREA COMERCIULUI. — FORMALITĂȚI. — LIPSA CALITĂȚII DE COMERCIANT. — ART. 10 ȘI 13 COD. COM. —
COMERCIANT. — MINOR. — CONTINUARE DE COMERCIU. — FORMALITĂȚI — NEÎNDEPLINIREA LOR. — ART. 10 ȘI 13 COD. COM.

1° Neîndeplinirea formalităților cerute de art. 10 și 13 cod. com. pentru ca să se poată continua un comerț în interesul unui minor, atrage ca consecință că minorii, în interesul cărora s'a continuat comerțul fără îndeplinirea formalităților cerute, nu au putut deveni comercianți, și deci ei nu mai pot fi declarați în stare de faliment.

2° Formalitățile cerute de lege prin art. 10 și 13 din codul comercial pentru a se putea continua un comerț în interesul minorului, fiind impuse atât în interesul minorului cât și în interesul general al comerțului, neîndeplinirea lor poate fi invocată atât în interesul minorului cât și în interesul celor de al treilea

No. 47.— Alexandrina I. Calistrat, ca tutoare legală, a făcut apel contra sentinței comerciale a tribunalului Prahova, secția II, No. 125 din 1912.

S'au prezentat: din partea apelantei, d-l avocat I. Rădulescu-Tilli; din partea intimatului Stefan Gheorghiu, s'a prezentat d-l avocat Const. Francovici, lipsind judele-sindic al tribunalului Prahova.

Curtea,

Având în vedere, susținerile părților și concluziunile d-lui procuror;

Având în vedere că, prin menționata sentință tribunalul admitând acțiunea intentată de intimatul St. Gheorghiu a declarat în stare de faliment pe minorii numitului defunct reprezentat prin tutearea lor apelanta Alexandrina I. Calistrat;

Având în vedere că, din desbaterile și actele aflate la dosar, se constată că : în anul 1910, în orașul Ploești strada Târgușor No. 48, încetând din viață Ilie Calistrat care exercită comerțul de cărciumar, a rămas pe urma sa ca moștenitori 3 copile minore și anume : Paraschiva, Maria, și Steliana, aflate sub tutela legală a mamei lor Alexandrina I. Calistrat — apelanta de azi — soția legitimă a numitului defunct ; că, în urmă, tutearea fiind autorizată de membrii consiliului de familie a continua comerțul de cărciumă ce defunctul său soț îl exercită, jud. ocol. I Ploești prin încheierea din 11 Dec. 1910 a omologat avizul membrilor consiliului de familie și a autorizat pe tuteare să păstreze în natură averea mișcătoare consistând din obiecte de mobilă trecute în inventar și a obligat-o în acelaș timp să ceară autorizația tribunalului civil spre a face formalitățile de afișare, publicație și transcriere, prevăzute de art. 10 cod. com. fără însă ca tutearea să ia măsuri spre a se îndeplini și această formalitate ; că, în aceste condițiuni, tutearea continuând comerțul în numele minorilor săi fii, și contractând datorii pentru marfă, n-a putut face față plăților, așa că unul dintre creditorii, intimatul Șt. Gheorghiu, pe baza a două cambii prin petiția înregistrată la No. 19448 din 30 August 1912 adresată tribunalului, a cerut declararea în stare de faliment a numitei tuteare, atât personal cât și în calitate de tuteare legală a minorilor săi fii ; iar la prima instanță intimatul și-a restrâns acțiunea în sensul ca tutearea să fie declarată în stare de faliment numai ca reprezentantă a fiilor săi minori, acțiune pe care tribunalul, pentru considerațiunile de drept descrise în corpul sentinței apelate, a admis-o găsind că minorii prin reprezentanții lor pot fi declarați în stare de faliment.

Având în vedere că procuratorul apelantei în ședința dela 25 Octombrie 1912, a susținut că minorii nu pot fi declarați în stare de faliment, cu atât mai mult cuvânt cu cât în cazul de față autorizația ce s'a dat de tribunal tutearei pentru a exercită comerțul în numele minorilor săi fii, n'a fost afișată și publicată conform art. 15 și 13 din codul comercial, când a

cerut în subsidiar și Curtea i-a admis a face această dovadă ; iar procuratorul intimatului a susținut din contră că minorii pot fi declarați în stare de faliment prin reprezentanții lor, și că lipsa formalităților arătate mai sus, nu poate fi invocată de tuteare care e parte interesată, ci de către o terță persoană ;

Că, prin urmare, Curtea fără să mai discute chestiunea de drept dacă minorii pot sau nu fi declarați în stare de faliment, urmează a se examina în fapt dacă formalitățile cerute de art. 10 și 15 cod. comercial au fost sau nu îndeplinite în cazul de față ;

Având în vedere că, conform art. 13 din citatul cod, tatăl sau mama care exercită puterea părintească sau, în lipsă-le tutorul, nu pot continua comerțul în interesul unui minor dacă nu vor fi autorizați, cel dântâi de tribunalul civil și cel de al doilea prin încheierea consiliului de familie omologată de tribunal și că actul de autorizare să fie afișat și publicat conform art. 10 din acelaș cod, care prin aliniatul 2 prevede că actele de emancipare și autorizare va trebui prezentate la tribunalul în jurisdicțiunea căruia minorul voește a-și stabili domiciliul său comercial, spre a fi transcrise în registrul destinat pentru aceasta și afișate în sala tribunalului, în sala comunei, în localurile bursei celei mai apropiate, dacă vor fi, și publicate în foaia anunțurilor judiciare a locului, toate acestea prin îngrijirea grefei ;

Având în vedere că, în speță, din certificatul No. 36830 din 1912, aflat la dosar și liberat de grefa tribunalului Prahova, secția II, se constată că nu s'a găsit depusă spre afișare și publicare, conform art. 10 și 13 cod. com., în termenul dela 11 Decembrie 1910 și până azi, autorizația dată tutearei Alexandrina I Calistrat de către consiliul de familie și omologată prin încheierea din 11 Decembrie 1910, a judecătoriei ocolului I Ploești, prin care a fost autorizată să continue comerțul de băuturi spirtoase în numele minorilor săi fii ;

Considerând că, întrucât aceste formalități n'au fost îndeplinite, numai tutearea nu putea întreprinde exercițiul comerțului în numele minorilor, căci publicitatea actului de autorizare cerută de lege profită minorului căruia îi înlesnește creditul și profită în acelaș timp exercițiul normal al comerțului, punându-l la adăpostul fraudelor ;

Că, prin urmare, în mod legal, minorii numitului defunct n'au devenit comercianți din cauză că nu s'au îndeplinit toate formalitățile cerute de lege pentru a putea exercită comerțul prin reprezentanții lor, și

deci, din acest punct de vedere, ei nu pot fi declarați în stare de faliment ;

Considerând că obiecțiunea ridicată de procuratorul intimatului, cum că lipsa unor atari formalități nu poate fi invocată de tutoare, care e parte interesată în această afacere, ci de către o terță persoană, este neîntemeiată, fiindcă aceste formalități fiind impuse atât pentru protecția minorului, cât și în interesul general, neobservarea lor poate fi invocată atât în interesul minorului, cât și în interesul celor de al treilea ;

Că, dar, pentru considerațiunile arătate mai sus, apelul făcut de tutoare în numele minorilor săi fii, cată a se admite, a se respinge acțiunea intentată de St. Gheorghiu și, prin consecință a se ridica starea de faliment ;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată făcută de apelantă și asupra căreia apreciind, fixează suma de 150 lei.

Pentru aceste motive, admite apelul.

Semnați : A. Procopiu, N. C. Shina, St. Urlăteanu.

CAMERA DE PUNERE SUB ACUZARE

Audiența dela 20 Noembrie 1912

Președinta d-lut D. Florescu, consilier

Ministerul public cu Costică Andreescu, zis Gogoșaru

OMUCIDERE CU VOINȚĂ. — FAPTE SUCCESIVE. — UNITATE DE REZOLUȚIUNI ȘI DE SCOP. — INFRAȚIUNE UNICĂ. — ART. 239 ȘI ART. 40 COD. PENAL.

Faptele succesive săvârșite în executarea uneia și aceleiaș rezoluțiuni criminale, constituie o singură infrațione, iar nu infrațiuni izolate și distincte.

Astfel, loviturile aplicate cu țeava unui revolver, urmate de descărcarea revolverului asupra victimei cu voința de a o omori, constituie o singură infrațione, iar nu două, fiindcă conține o unitate de concepție, de rezoluțiune și de scop.

Camera, deliberând,

Având în vedere că, prin ordonanța definitivă cu No. 103 din 31 Octombrie 1912, dată de d-l judecător de instrucție al trib. Ilfov, cabinetul No. 5, prin care se declară că există caz de urmărire în contra lui Costică Andreescu, zis Gogoșaru, pentru faptele prevăzute și pedepsite de art. 239 și 225 comb. cu art. 234 alin. ultim. și art. 38 alin. II din codul penal ;

Având în vedere și rechizitorul scris al d-lui Procuror general cu data de 9 Noembrie 1912 alăturat la această deciziune prin care se cere trimiterea numitului prevenit înaintea Curței cu jurați din județul Ilfov pentru faptele menționate mai sus ;

Având în vedere că, din actele de instrucțiune,

rezultă că prevenitul Costică Andreescu, zis Gogoșaru, fiind în dușmănie cu flăcăul Andrei Christescu, din cauză că amândoi curtau pe aceeaș fată, Mândica Jean, în ziua de 12 Septembrie 1912, aflându-se la joc cu mai mulți băeți și fete, s'au luat la ceartă și prevenitul scoțând un revolver din buzunar, a aplicat cu voință două lovituri cu țeava revolverului la cap lui Andrei Cristescu și apoi, făcând doi pași în urmă, a descărcat asupra victimei revolverul cu voința de a-l omori, însă din împrejurări independente de voința sa, n'a reușit, dar a rănit grav pe victimă în partea internă a coapsei drepte, din care cauză victima a fost în cura spitalului Filantropia dela 3—13 Septembrie când a eșit din spital pe cale de vindecare.

Considerând că, aceste fapte materiale în scopul, modul și împrejurările în care au fost comise, constituiesc o singură infrațione și anume aceia de omucidere cu voință săvârșită dar neisbutită, prevăzută și pedepsită de art. 225 și 234 alin. ultim. comb. cu 38 alin. II din codul penal, iar nu două infrațiuni izolate și distincte, căci e o continuitate de fapte săvârșite în acelaș scop determinat, care fapte sunt executarea succesivă a uneia și aceleiaș rezoluțiuni criminale : întrucât toate actele prevenitului se rapoartă la acelaș fapt manifestat prin mai multe fapte, cari toate au contribuit la săvârșirea uneia și aceleiaș infrațiuni și arată gradul de perversitate al prevenitului și scopul urmărit de acesta.

Că, adesea se întâmplă ca agentul să săvârșească infraționea prin o serie de fapte care toate constituiesc un singur delict, fiindcă conține o unitate de concepție de rezoluțiune și de scop și din existența unității de concepție se deduce unitatea de infrațione (Garraud, vol. I, pag. 145).

Pentru aceste motive, adoptând în parte faptele și motivele din rechizitorul d-lui procuror general și în unire cu concluziunile sale orale, reformează în parte ordonanța definitivă.

Semnați : D. Florescu, Ar. Alexandrescu, Em. Miculescu.

Observațiune. — Decizia camerei de acuzare ce publicăm mai sus este o aplicațiune riguroasă a doctrinei penale în materia delictelor continue. În adevăr, deși în acest fel de continuitate există diferite acte care luate separat ar fi deajuns pentru a constitui fiecare un delict, totuși unitatea de concepție, de rezoluțiune și de scop reunește toate aceste acte într'un singur și acelaș delict, care va fi lovit de o singură pedeapsă, afară de agravațiunea ce poate să rezulte din multiplicitatea faptelor coprinse în delict. (Vezi Ortolan, *Elém. de droit pénal*, t. I, No. 1150 ; I. Tanoviceanu, *Curs de drept penal*, t. I p. 674). **S. R.**